

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina

Red. Broj	OPĆINA SEGET	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Općine	stan/ha ha/stan*
1.0.	ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinsko područje ukupno		418,23	5,29	20,62
	izgrađeni dio GP ukupno	GP	342,48	4,33	25,18
	-obalno -kontinentalno		207,87 134,61	2,63 1,70	33,03 13,05
1.2.	Izgrađene strukture van građevinskog područja	E	40,86	0,52	211,01
		I	40,14	0,51	214,80
		K	7,44	0,1	1168,00
		T	40,35	0,52	213,68
	ukupno		128,79	1,65	66,95
1.3.	Poljoprivredne površine obradive	P1	98,43	1,24	0,01*
		P2	240,36	3,04	0,03*
		P3	2519,56	31,85	0,29*
	ukupno		2858,35	36,13	0,33*
1.4.	Šumske površine gospodarske zaštitne	Š1	2623,96	33,18	0,30*
		Š2	42,97	0,54	0,01*
	ukupno		2666,93	33,72	0,31*
1.5.	Ostale šumske površine	PŠ	1794,00	22,68	0,21*
	ukupno		1794,00	22,68	0,21*
1.6.	Ostale površine	IS	39,2	0,50	0,01*
		G	2,50	0,03	0,0003*
	ukupno		41,70	0,53	0,01*
	Općina Seget ukupno		7908,00	100,00	

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

Kad su u pitanju gospodarske djelatnosti općine Seget u narednom planskom razdoblju onda se one svode uglavnom na:

- turizam i njemu komplementarne djelatnosti kao što su: ugostiteljstvo, trgovina, poljodjelstvo, ribarstvo i marikultura, razne vrste usluga namijenjenih turistima. Turizam će trebati, više nego do sada, shvaćati kao tržište za plasman i promociju gotovih proizvoda domaćeg podrijetla. Preko njega, treba nastojati ostvarivati što je moguće veći

- izravni i neizravni izvoz vlastitih proizvoda i usluga. Djelatnost turizma mora sve više biti obogaćivana različitim vrstama usluga i prilagođavana u tom pogledu različitim zahtjevima određenih skupina turista formiranih po raznim segmentima: generacijski, porijeklom, platežnim mogućnostima, kulturnim potrebama, sportsko - rekreacijskim potrebama, te drugim posebnim zahtjevima čija će se lepeza kontinuirano širiti. Sve veća individualizacija zahtjeva na turističkom tržištu otvarat će mogućnosti za razne djelatnosti i širenje i kombiniranje korištenja resursa u te svrhe ne samo priobalnog, već i zagorskog dijela Općine.
- poljoprivreda i ribarstvo s orijentacijom na proizvodnju ekološki čiste i zdrave hrane, koja će podržavati razvoj turizma i koja će u daljnjem rastu turističkog prometa i razvoja turizma sagledavati vlastite razvojne mogućnosti i šanse. Zagorski dio općine u tom pogledu ima mogućnosti u ekstenzivnom stočarstvu i kroz obiteljska gospodarstva koja će obavljati različite djelatnosti. Kod poljoprivredne proizvodnje više pozornosti će se morati posvećivati čuvanju, sortiranju i pakiranju, kao i organizaciji plasmana.
- Eksploatacija i prerada kamena je tradicionalna djelatnost u općini Seget i ista će i dalje egzistirati. Sa tržišnog aspekta imat će mogućnosti razvoja, ali će se dimenzionirati sukladno zahtjevima za očuvanje okoline i krajobraza. Korisnici tog resursa morat će u budućnosti imati veće obveze za saniranje eksploatacijskih nalazišta i dr.
- Ostale djelatnosti i uslužno i proizvodno zanatstvo razvijati će se i kapacitirati sukladno temeljnim razvojnim opredjeljenjima i tržišnim mogućnostima. U ovom segmentu za očekivati je najveće mogućnosti zapošljavanja sadašnjih i budućih tražilaca zaposlenja. Tu isto tako treba očekivati i poticati poduzetničke inicijative pojedinaca bilo onih koji su već krenuli ili onih koji će tek startati u osmišljavanju vlastitih poduzetničkih projekata. Nije nevažno istaknuti i činjenicu da suvremeni tehničko - tehnološki razvoj i dostupnost informacija iniciraju potrebu razvoja širokog spektra usluga koje će biti u funkciji poslovanja i razvoja ostalog dijela gospodarstva, pa i društvenih

djelatnosti. Zato takve usluge zaslužuju da ih se tretira kao određenu logistiku i/ili infrastrukturu za ostale djelatnosti.

I na kraju nužno je upozoriti na činjenicu da suvremeni razvoj karakteriziraju brze tehnološke, tržišne i druge promjene, pa je u planiranju gospodarskih struktura, posebno na nižim i manjim prostornim razinama gdje nema planiranih strateških projekata šireg značaja, nužno imati u vidu potrebu izgradnje odnosno formiranja gospodarskih struktura koje će se što brže i bezbolnije prilagođavati tim promjenama. Takve sposobnosti prilagođavanja posebno su poželjne kod gospodarskih subjekata. Zbog toga ih je nužno osloboditi direktnog miješanja, sa strane, u njihove razvojne i poslovne planove. Eventualni utjecaji moraju se ostvarivati neizravnim mjerama.

Društvene djelatnosti na području Općine vezane su pretežno za objekte društvenog standarda kao preduvjeta za podizanje standarda života i rada u svim naseljima.

Čak i stanovništvo općinskog središta Seget Donji budući da pripada široj aglomeraciji Splita i Trogira zadovoljavat će veći dio potreba za objektima društvenih djelatnosti na područjima ova dva grada. Dobra prometna povezanost doprinijet će jednostavnijem ostvarenju ovih potreba.

Međutim osnovne objekte društvenog standarda koji služe za ostvarenje svakodnevnih potreba stanovnika trebat će više približiti mjestu stanovanja, što je posebno značajno za naselja u zaobalju.

Radi toga trebat će osigurati u građevinskim područjima naselja slobodne parcele za izgradnju tih sadržaja po mogućnosti u centralnom djelu naselja ili što će biti slučaj u zaobalju u građevnom području onog zaseoka koji ima tendenciju da mu ostali zaseoci gravitiraju. U pravilu su to ona područja gdje već postoji izgrađen objekt škole, poljoprivredne zadruge i sl. Oko tih sadržaja nužno je osigurati prostor i za ostale objekte društvenog standarda poput zdravstvenih stanica i ljekarni, knjižnica i kulturno umjetničkih društava, objekata za zabavu, šport i rekreaciju, poštanskih i komunalnih službi i sl.

Radi poticanja zadržavanja stanovništva u svojim matičnim naseljima planirano je u svim naseljima osigurati osnovnu školu, knjižnicu, kulturno umjetničko društvo i vjerski objekt, zatim zdravstvenu stanicu i ljekarnu, otvorene športske terene te objekte za zabavu i rekreaciju. U neposrednom razvojnom razdoblju bit će racionalnije graditi polivalentne objekte za odvijanje

društvenih djelatnosti posebno u zagorskim naseljima zbog relativno malog broja stanovnika pa time i moguće racionalnije iskorištenosti objekata.

Na području Općine Seget u oblasti predškolskog odgoja, dječiji vrtić organiziran je jedino u Segetu Donjem koji zadovoljava potrebe smještaja 56 djece. Na ostalom području Općine nije organizirano predškolsko zbrinjavanje djece. Sadržaji predškolskog odgoja dimenzionirat će se prema demografskom rastu djece predškolskog uzrasta. Obzirom na funkciju Bristivice i Ljubitovice u zaobalnom području bit će potrebno predviđati organiziranje ustanova predškolskog odgoja. Za smještaj ovih sadržaja nije nužna izgradnja novih objekata već za to mogu biti korišteni i neki postojeći javni ili stambeni objekti koji imaju uvjete za smještaj ove djelatnosti.

Sustav osnovnih škola obuhvaća središnju osnovnu školu u Segetu Donjem koja je u novije vrijeme obnovljena i područne škole u Bristivici, Prapatnici i Ljubitovici. Planirani sustav osnovnih škola temelji se i dalje na jednoj središnjoj školi s mrežom područnih škola. Mreže škola ovisit će o demografskom rastu djece školskog uzrasta. Svakako treba u narednom periodu predvidjeti podizanje školskog standarda kroz bolje opremanje objekata i izgradnju potrebnih pratećih sadržaja.

U oblasti zdravstva situacija također nije dobra. Bristivica, Ljubitovica i Prapatnica imaju ambulante smještene u školama dok Seget Donji još nema zdravstvenu stanicu nego tek ljekarnu.

Obzirom na očekivano zadržavanje stanovništva u svojim matičnim naseljima bit će potrebno izgraditi nove zdravstvene kapacitete radi pružanja usluga primarne zdravstvene zaštite. Obzirom na broj starijih osoba treba osigurati kroz zdravstvenu zaštitu i skrb o toj kategoriji populacije.

Kulturni i športski objekti deficitarni su na području Općine. U Segetu Donjem planirana je izgradnja dvorane za kulturne manifestacije u okviru škole, dok u drugim naseljima takvih sadržaja nema.

Od športskih objekata ima još na području Općine nekoliko otvorenih športskih terena. Vidljivo je da mreža kulturnih i športskih objekata ne zadovoljava pa je zato potrebno Planom predvidjeti znatno širenje mreže ovih objekata i sadržaja.

Jedinice poštanske mreže za sada postoje u Segetu Donjem dok se ista planira u Seget Vranjici. U ostalim naseljima treba planirati ove sadržaje.

Prostornim planom predviđa se oprema naselja središnjim funkcijama prema tablici

Raspored središnjih funkcija u naseljima

	uprava	odgoj i obrazovanje	kultura	socijalna skrb	šport i rekreacija	trgovine i ugostiteljske usluge	javne službe
Seget Donji	općinska uprava	dječji vrtić i jaslice osnovna škola	knjižnica kino galerije KUD muzej vjerski objekt	zdravstvena stanica ljekarna	športska dvorana otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine specijalizirane trgovine turistički smještajni objekti ugostiteljski objekti turistički biro i uslužne zanatske radnje	poštanski ured ispostava banke javni promet komunalne službe
Seget Vranjica			galerija vjerski objekt	ljekarna	otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine specijalizirane trgovine turistički smještajni objekti ugostiteljski objekti turistički biro i uslužne zanatske radnje	poštanski ured ispostava banke javni promet komunalne službe
Seget Gornji			knjižnica KUD vjerski objekt	zdravstvena stanica ljekarna	otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine ugostiteljski objekti uslužne zanatske radnje	javni promet komunalne službe
Ljubitovica		osnovna škola dječji vrtić	knjižnica KUD vjerski objekt	zdravstvena stanica ljekarna	otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine ugostiteljski objekti uslužne zanatske radnje	javni promet komunalne službe
Prapatnica		osnovna škola	knjižnica KUD vjerski objekt	zdravstvena stanica ljekarna	otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine ugostiteljski objekti uslužne zanatske radnje	javni promet komunalne službe
Bristivica		osnovna škola dječji vrtić	knjižnica KUD vjerski objekt	zdravstvena stanica ljekarna	otvoreni športski objekti športske udruge objekti zabavu rekreaciju	osnovne trgovine ugostiteljski objekti uslužne zanatske radnje	javni promet komunalne službe

3. 4. Uvjeti korištenja uređenja i zaštite prostora

Područje Općine Seget krajobrazno je vrlo raznoliko. Raznolikost se očituje kroz reljefne karakteristike i prisutnost i blizinu mora, vegetaciju i naravno utjecaj čovjeka na okoliš.

U globalu se razlikuju dva područja, priobalno i zagorsko.

Najviši vrh je Crni vrh na Vilaji od 739 m i Labinštica na sjeveroistočnom dijelu Općine od 701 m nadmorske visine.

Stanje prirodnog krajolika na području Općine karakterizira degradacija i devastacija biljnog pokrova koje je uglavnom posljedica čovjekova utjecaja ali i utjecaj klime, vjetrova i oborina.

Promatrajući stanje u Općini može se utvrditi da su površine pod gospodarskim šumama male u odnosu na ostale šumske površine koje su gotovo gole ili barem u znatnom dijelu pretvorene u kamenjar. Današnje stanje posljedica je sječe šume u prošlosti radi ogrjevnog drva, a u novije vrijeme daljnje smanjenje šumskog pokrova posljedica je čestih požara u ljetnim mjesecima. Bolja situacija nije ni sa poljoprivrednim tлом koje je u priobalju, gdje su bonitetne klase najviše, uglavnom okupirano izgradnjom, a u zaleđu, gdje su u pravilu bonitetne klase niže postoje nešto veće površine u okolici Prapatnice i Ljubitovice i manje u Bristivici, dok je ostalo poljoprivredno tlo uglavnom zapušteno, degradirano i zaraslo u šikaru.

Ovim Planom utvrđuje se potreba privođenja svrsi svog raspoloživog poljoprivrednog tla radi vraćanja vrijednosti tog prirodnog resursa i otvaranja preduvjeta da poljodjelstvo postane respektabilna gospodarska grana.

Ovim Planom područje vrha Labinštice utvrđeno je kao dio prirodne baštine u kategoriji zaštićenog krajolika koju treba posebno zaštititi zbog svoje iznimne surove ljepote kao i pogleda koji se s tih prostora pruža na trogirski arhipelag s jedne strane i udolinu Bristivice s druge strane, koja je ovim Planom utvrđena kao vrijedan prirodni krajobraz.

Uvjeti korištenja ovih prostora utvrđuju se s prvenstvenom namjerom da se prirodni uvjeti mijenjaju u najmanjoj mogućoj mjeri i to samo onda kad je to doista nužno. To znači da sva eventualna izgradnja na ovim prostorima mora biti u funkciji podizanja standarda korištenja opremanjem nužnim objektima u

funkciji specifičnih vidova turizma (lovnog, seoskog, izletničkog) i rekreacije, te u udolini Bristivice još i u funkciji obavljanja poljodjelskih djelatnosti.

Izgradnja može biti dopuštena rijetko na velikim parcelama i malih visinskih gabarita radi boljeg uklapanja u ambijent.

Područje turističkog kompleksa Medena zbog blizine mora i zbog postojeće velike prirodno pošumljene površine koje čine prirodne ljepote i krajobrazne karakteristike koje uz ostalo turizam kao gospodarska grana najneposrednije koristi, treba posebno čuvati, održavati i štiti. Svu izgradnju u ovom području prilagoditi prirodnom krajobrazu kako bi i dalje osnovni dojam ostao prirodno pošumljen priobalni krajolik.

Čistoća mora uz obalu Općine Seget zbog neadekvatnog sistema rješavanja otpadnih voda naselja uz obalu ne zadovoljava svojom kvalitetom, stoga kako je cijelo obalno područje namijenjeno turističkim djelatnostima, a more prvenstveno obavljanju malog i rekreacijsko-športskog ribolova, te uz obalu u svom najvećem dijelu kupanju i plažama potrebno je postojeće i novoplanirane objekte komunalno opremiti na način da more bude pogodno za obavljanje ovih djelatnosti. Radi zaštite morskog bogatstva bit će potrebno zabraniti kočarenje u cijelome akvatoriju tijekom cijele godine, a za obavljanje djelatnosti morskoga ribolova, prvenstveno malog i rekreacijskog sportskog ribolova, za koje je ovo područje naročito pogodno, bit će potrebno ograničiti upotrebu ribolovnih alata tijekom cijele godine.

Mada u zapadnome dijelu akvatorija postoje uvjeti za uzgoj marikultura na području Općine ne predviđaju se takove lokacije ovim Planom.

Na obalnome dijelu Općine Seget planirana je izgradnja novih i uređenje postojećih morskih luka i to na istočnome rubu naselja Seget Donji ribarske luke državnoga značaja, te luke nautičkoga turizma lokalnoga značaja i sportsko rekreativne luke lokalnoga značaja u naseljima Seget Donjem i Seget Vranjici.

Planira se izgradnja privezišta ispred turističkog kompleksa Medena, koje bi bilo u funkciji samog turističkog kompleksa.

Izgradnja luka je uvjetovana očuvanjem II kategorije obalnog mora, kako bi bilo pogodno za kupanje obzirom na turizam kao osnovnu gospodarsku funkciju priobalnog prostora, ali i očuvanje uvjeta za mogući uzgoj marikulture u akvatoriju Marinskoga zaljeva.

Cijelo područje Općine pokriveno je površinama dvaju lovišta Vilaja i Trogir. Ovaj vid korištenja prostora treba poticati i omogućiti kvalitetno korištenje prostora u tu svrhu. S toga je potrebno prvenstveno povećavati pošumljavanjem površine pogodne za ovakvo korištenje kao i opremiti ih sa sadržajima koji će dopunjavati ovu ponudu kao što su lovačke kuće, manji ugostiteljski objekti, odmorišta i sl.

3.4.1. Iskaz površina za posebno vrijedna i osjetljiva područja i prostorne cjeline

Red. broj	OPĆINA SEGET	Oznaka	Ukupno ha	% površine Općine od	stan/ha ha/stan*
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Zaštićena prirodna baština - ostali zaštićeni dijelovi prirode ukupno	ZK	121,25 121,25	1,55	* 0,02
2.2.	Zaštićena graditeljska baština - povijesne graditeljske cjeline ukupno		0,70	0,01	* 0,0001
	Općina Seget ukupno		121,95	1,56	* 0,03
3.0.	KORIŠTENJE RESURSA				
3.1.	More i morska obala - obalno područje		170,00	2,15	29,4
3.2.	Mineralne sirovine - tehnički kamen		t/god 100.000,00		

U cilju zaštite posebnih vrijednosti prostora Općine treba sustavno sanirati uništeni krajobraz, koji je posljedica eksploatacije kamena u kamenolomu ispod brda Sv. Ilija tim više što je isti jako prisutan iz širih vizura s mora i Jadranske turističke ceste.

S aspekta zaštite spomenika kulture najveću pažnju zahtijeva ruralna cjelina Segeta Donjeg iz 16-17 st.. Radi očuvanja vrijednosti ovog iznimnog spomenika kulturne baštine ovim Planom predviđa se rekonstrukcija zaštićene cjeline prema smjernicama Uprave za zaštitu kulturne baštine.

I ostali spomenici, spomeničke i ambijentalne cjeline na području Općine zahtijevaju primjereni tretman i pažnju u skladu sa režimom zaštite i predviđenom konzervatorskom studijom Uprave za zaštitu kulturne baštine.

3.5. RAZVOJ INFRASTRUKTURNIH SUSTAVA

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

Osnovni cilj planiranja razvoja prometnog infrastrukturnog sustava je stvaranje preduvjeta za što ravnomjerniji i kvalitetniji razvoj cjelovitog prostora Općine Seget i njeno integriranje sa širim prostorom regije i države. I nadalje će cestovni promet i cestovna infrastruktura imati dominirajuću ulogu na području Općine Seget. Planirani razvoj cestovne infrastrukture biti će prvenstveno u funkciji adekvatnog opsluživanja prometnih tokova, ali i ostvarivanja više razine kvalitete i sigurnosti prometa. Daljnji trend rasta fizičkog obujma tokova motornih vozila u prvom redu će zavisiti od planirane realizacije jadranske autoceste kao ceste najvišeg državnog značaja utvrđene strategijom prostornog uređenja Republike Hrvatske i strategijom prometnog razvoja Republike Hrvatske. Naime, realizacija Jadranske autoceste bilo u punom profilu ili profilu poluautoceste u početnom periodu eksploatacije sigurno će zaustaviti rast fizičkog obujma prometnih tokova, a vjerojatno ga i umanjiti i to u prvom redu na okolnoj mreži državnih cesta. Jadranska autocesta trebala bi gotovo u cijelosti preuzeti daljinski tranzit motornih vozila u odnosu na područje Općine Seget, ali ne i lokalni tranzit koji je posljedica neposredne blizine okolnih gradskih središta.

Međutim, navedeno ne bi trebalo biti razlogom odustajanja ili na duži vremenski rok pomicanja početka realizacije planiranih dionica pravaca državnih cesta na području Općine Seget. Planirana poboljšanja funkciji povećanja prometnog učinka na koridorima glavnih pravaca i ukupnoj mreži prometnica treba ostvarivati dinamičkim pristupom po planskim vremenskim intervalima, a slijedeći prometne potrebe ne samo u cilju ostvarivanja veće propusne moći već i povećanja razine sigurnosti prometa kao i omogućavanja ravnomjernog razvoja kako prostora u cjelini tako i pojedinih sadržaja. Dinamički pristup razvoja prometne mreže u intenzivnom je uzajamnom odnosu

sa gospodarskim potrebama i financijskim mogućnostima u svjetlu kojih razvoj treba koncipirati na kombinaciji racionalnog poboljšanja postojećih cesta /dionica i postupne izgradnje novih dionica.

Osnov cestovne infrastrukture na području Općine Seget i dalje će biti državne ceste, jer one opslužuju osnovne tokove motornih vozila. Obzirom na ulogu i značenje u prostoru ovim Planom su utvrđene najveće intervencije upravo na njihovim trasama. U prvom redu utvrđen je novi koridor državne ceste D8 koji se priključuje na mjestu postojećeg deniveliranog križanja tzv. "obilaznice Trogira" u Segetu Donjem, u prvom dijelu poklapa se sa postojećom trasom državne ceste D58, te se u predjelu Kružine odvaja potpuno novim koridorom sjeverno od Vrsina. Razlogom utvrđivanja novog koridora je pored prometnih i prometno sigurnosnih i činjenica da postojeća trasa državne ceste gotovo na cijelom području od Marine do Seget Vranjice prolazi neposredno uz obalu kroz već urbanizirano područje, te predstavlja barijeru mogućem razvoju turističkih sadržaja tog područja.

Od nove trase koja će preuzeti tokove longitudinalnog pravca odvaja se tranzvezalni pravac u planiranom čvoru "Rakijar" do čvora "Tomaši". U ovom koridoru tranzvezalnog pravca položena je nova trasa državne ceste D58 kojom se postojeća trasa od Segeta Donjeg do Segeta Gornjeg zbog loših horizontalnih i vertikalnih elemenata i nepreglednih krivina napušta kao trasa državne ceste. Preostali dio trase državne ceste D58 na području Općine Seget planiran je za uređenje. Također novo uređenje planirano je na trasi županijske ceste Ž6112 kojom se pretpostavlja ostvarivanje kolne veze sa Jadranskom autocestom.

Novi poprečni profil longitudinalnog pravca državne ceste D8 planira se širine od 10,70 m traka sa dodatnim trakama u zonama križanja. Istim se osigurava kapacitet od 10.000 - 12.000 vozila/dan. Novi poprečni profil državnih cesta planira se širine 8,0 - 9,0 m čime se osigurava kapacitet 8.000 - 10.000 vozila/dan.

Čvorovi "Seget Donji" i "Rakijar" planirani su kao denivelirani, dok se ostala križanja cestovnih pravaca rješavaju u jednoj razini.

Izgradnjom novih trasa postojeći pravci državnih cesta na dionicama koje se napuštaju sukladno odluci o mjerilima za razvrstavanje javnih cesta određuju se u nižu kategoriju.

Osim spomenutih za napomenuti je da je na temelju Prijedloga prostornoga plana Županije predviđena mogućnost izgradnje nove trase ceste između Segeta Gornjeg i Trogira na istočnoj strani Općine.

Planom se ne predviđaju nove trase lokalnih cesta, već se zadržavaju postojeće trase.

Pored kategoriziranih cesta naznačenih na kartografskom prikazu Plana i u granicama obuhvata Plana potrebno je omogućiti gradnju sekundarne cestovne mreže naselja i pristupnih cesta, te drugih prometnih površina neophodnih razvoju ostalih sadržaja u prostoru. U pravilu treba koristiti trase postojećih putova i staza ukoliko se njima može osigurati odvijanje prometa.

U naseljenim mjestima obvezna je izgradnja izdvojenih pješačkih staza uz kolne površine kategoriziranih cesta minimalne širine 1,6 m.

Spojevi na javnu cestu, ovisno o njihovoj namjeni te prostornim i oblikovnim značajkama razvrstavaju se u prilaze, poprečne priključke i uzdužne priključke. Prilazi u funkciji kolnog priključivanja pojedinih korisnika u pravilu su mogući na lokalnim i nekategoriziranim cestama, dok su poprečni priključci koje koriste pod jednakim uvjetima više korisnika obvezni kao spojevi na državne i županijske ceste. Uzdužni priključak predstavlja površine uz objekte pokraj javne ceste radi čije djelatnosti dolazi do zadržavanja vozila (benzinske postaje, restorani, moteli i sl.).

Dnevne migracije stanovnika moraju se koristiti kao planska mjera u usmjeravanju razvoja zagorskog dijela Općine Seget a ista se osigurava uređenjem i organizacijom javnog prijevoza putnika u prigradskom prometu. U svezi navedenog potrebno je osigurati i komunalno opremiti autobusna stajališta na državnim i županijskim cestama u pravilu izvan kolnika.

Na ostalim cestama autobusna stajališta izvode se izvan kolnika ako to zahtijevaju razlozi intenziteta i sigurnosti prometa.

U priobalnom dijelu Općine Seget poželjno je osiguranje alternativnih načina obavljanja javnog prijevoza, a u prvom redu pomorskim sredstvima. Takvom rješenju kao naročito pogodnom u periodu turističke sezone pogoduje i činjenica da na području Segeta Donjeg postoji infrastruktura, sa dubinama priobalnog mora povoljnim za pristajanje brodova.

Obzirom na položaj Općine Seget i planirani razvoj može se očekivati da će pomorski promet imati dva osnovna vida:

- lokalni sezonski
- povremeni i sezonski pomorski promet u funkciji turizma i rekreacije.

U funkciji obavljanja nekih vidova pomorskoga prometa na obalnome dijelu Općine Seget planirana je izgradnja morskih luka i to na istočnome rubu naselja Seget Donji luke nautičkoga turizma lokalnoga značaja i luke posebne namjene-vojne luke, na zapadnom rubu naselja Seget Donji ribarske luke državnoga značaja, pred turističkim kompleksom Medena sportsko rekreativne luke lokalnoga značaja i u naselju Seget Vranjici sportske rekreativne luke lokalnoga značaja.

Akvatorijem Općine Seget postoji samo jedan utvrđeni unutarnji plovni put kojim se prometuje između Drvenika Velikog i Trogira

Na području Općine Seget postoje mjesne telekomunikacijske mreže mjesta: Vranjica, Seget, Seget Gornji, Bristivica, Prapatnica i Ljubitovica.

U funkciji su komutacijska čvorišta sa navedenim karakteristikama:

NAZIV ATC	RANG ATC	KAPACITET CENTRALE	MATIČNA CENTRALA	PRIJENOSTNI SUSTAV
VRANJICA	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	512	Lokalna cent. Trogir	Svjetlovodni kabel
SEGET	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	896	Lokalna cent. Trogir	Svjetlovodni kabel
SEGET GORNJI	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	256	Lokalna cent. Trogir	Svjetlovodni kabel
BRISTIVICA	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	512	Lokalna cent. Trogir	Svjetlovodni kabel
PRAPATNICA	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	256	Lokalna cent. Trogir	Svjetlovodni kabel
LJUBITOVICA	Udaljeni pret. stupanj (RSS)	512	Lokalna cent. Trogir	Radio relejni

Planira se povezivanje komutacijskih čvorišta Segeta i Segeta Gornjeg digitalnim prijenosnim sustavom za rad po svjetlovodnom kabelu.

Mjesne tk mreže građene su s kabelima TK 59 GM tako da kvaliteta zadovolji sadašnje i buduće potrebe za tk priključcima.

Na situacijskom prikazu 1:25000 prikazane su lokacije komutacijskih čvorišta i trase spojnog puta svjetlovodnim kabelima.

3.5.2. Energetski sustav

Elektroenergetika

Uvod

Sastavni dio prostornog plana uređenja općine ili grada mora biti i razvoj infrastrukturnih sustava čiji je dio i energetski sustav, odnosno plan mora sadržavati rješenje elektroenergetskog napajanja planiranog konzuma, odnosno idejno rješenje planirane električne mreže. Ovaj elaborat je elektroenergetski dio Prostornog plana uređenja općina Seget, kojeg je izradio ARCHING d.o.o. Split.

Općinu Seget čine naselja Seget Donji, Seget Gornji, Vranjica, Bristivica, Prapatnica i Ljubitovica. Pretežni dio stanovništva (cca 75%) se nalazi u tri obalna naselja (Seget Donji, Seget Gornji i Seget Vranjica), a u njima je smješten i gotovo cijeli gospodarski potencijal općine Seget.

Postojeća elektroopskrba je procijenjena na osnovu broja stanovnika iz Popisa stanovništva iz 1991.g..

Projekcija plana je rađena na 2010-u godinu, a sadržaj plana ne daje detalje planiranih kapaciteta pa ni svrha ovog elaborata nije utvrđivanje preciznih lokacija budućih energetskih objekata (čije će se lokacije određivati detaljnim planovima pojedinih zona), već određivanje glavnih koridora budućeg sustava elektroopskrbe općine Seget.

Osnovna svrha ovog idejnog rješenja je da kao sastavni dio spomenutog plana u sklopu rješenja kompletne infrastrukture omogućiti racionalnu izgradnju električne mreže koja će uz minimalne troškove pružiti optimalnu opskrbu električnom energijom.

Elaborat daje slijedeće:

- Analizu i ocjenu postojećeg stanja sustava elektroopskrbe
- 0Koncept budućeg razvitka elektroenergetskog sustava na području općine.

Analiza i ocjena postojećeg stanja

Konzumno područje općine Seget je podijeljeno u 6 stambenih naselja u kojima je nastanjeno ukupno 4627 žitelja, odnosno 1246 domaćinstava (stambena objekta).

Elektrifikacija općine Seget je započela 60-ih godina i u proteklom razdoblju konzum je narastao na 1408 potrošača električne energije koji ukupno troše 11,17GWh.

Slijedeća tabela daje današnju strukturu potrošača općine Seget i njihovu godišnju potrošnju.

Tablica 1

Kategorija potrošača	Broj	Potrošnja (kWh)	
		Zimi	Ljeti
Domaćinstva	1246		
		1 969 229	1 914 417
Ostali na 0,4 kV	150	1 128 229	
Ostali	12	6 158 750	
Ukupno		11 170 625	

Iz gornje tabele je interesantan podatak potrošnje za kategoriju kućanstva iz kojeg se vidi netipična ujednačenost potrošnje u zimskom i ljetnom periodu. To je posljedica dvaju činioca. Prvi, i značajniji, je taj da se u ljetnim mjesecima veliki broj žitelja u dva priobalna naselja (Seget Donji i Vranjica) bavi turizmom pa njima potrošnja ljeti raste u odnosu na zimu, a drugi razlog je da stanovnici ostala četiri naselja ne koriste električnu energiju kao glavni izvor za grijanje tokom zime. Taj podatak je značajan kod planiranja budućih elektroenergetskih kapaciteta jer se očekuje daljnji porast turističkih kapaciteta i porast broja noćenja uz sve značajniji udio klimatizacijskih uređaja u potrošnji električne energije.

Postojeći sustav elektroopskrbe se sastoji od četiri naponska nivoa: 110, 35, 10 i 0,4 kV. U izravnoj funkciji elektroopskrbe ove općine su međutim samo objekti naponskog nivoa 10kV i 0,4kV.

Na području općine Seget nema proizvodnih objekata (hidro ili termo elektrane), a ni transformatorskih stanica 110 i 35 kV nivoa. Jedini elektroenergetski objekti (osim vodova i kabela) su TS 10/0,4 kV, a na području općine ih ima ukupno 31 instalirane snage 8850 kVA.

Cijelo područje općine Seget se napaja iz TS 35/10 kV "TROGIR" i to putem 3 10 kV izvoda od kojih su dva kabela, dok je jedan zračni vod.

Poseban problem ove mreže je zračni 10 kV koji napaja cijeli zagorski dio općine, a ugrožen je jer prolazi kroz naseljeno područje, mjestimice u neposrednoj blizini stambenih objekata, te predstavlja direktnu opasnost za žitelje tog područja. Treba napomenuti da je do ugrožavanja ljudi s jedne strane, ali i voda s druge strane došlo zbog pretežno divlje izgradnje koja nije vodila računa o postojećem stanju komunalne infrastrukture. Osim problema sigurnosti koji je dominantan, ovaj vod je u vrlo lošem stanju i u pogledu dužine (veliki padovi napona) i u pogledu presjeka (veliko opterećenje).

Druga dva izvoda (izvod Vrsine i izvod Medena) su kabela (izvod Vrsine samo do TS Sevid-1, a dalje prelazi u zračni vod Ač 50mm²), i općenito nisu u lošem stanju. Kabeli su tipa IPO 13A 4x150 mm² pa presjekom zadovoljavaju iako su zastarjeli. Na izvodu Vrsine nalazi se 14 trafostanica ukupno instalirane snage 4610 kVA, od čega 1630 kVA otpada na opterećenje zračnog voda, pa u pogledu opterećenja izvod zadovoljava. Na samom izvodu nalaze se 4 radialna odcjepa što je vrlo loše u pogledu sigurnosti napajanja potrošača.

Na izvodu Medena nalazi se 6 trafostanica ukupno instalirane snage 3970 kVA, pa i ovaj izvod zadovoljava u pogledu opterećenja. Iako postoji veza TS "Medena" – TS "Grgiči", koja povezuje ova dva izvoda, ne može se govoriti o rezervnom napajanju jer su postojeći izvodi u stanju preuzeti samo dio tereta drugog izvoda.

TS 35/10 kV "Trogir" je instalirane snage 4+8 MVA, a opterećena je sa cca 80% instalirane snage pa trenutno još uvijek zadovoljava potrebe konzuma u pogledu opterećenja.

Ocjena stanja postojeće elektroopskrbe općine Seget svodi se na slijedeće:

- Postojeće stanje 10 kV mreže je loše jer ona ne udovoljava ni u pogledu zaštite ni u pogledu sigurnosti i kvalitete opskrbe električnom

energijom, a ne omogućava ni priključak novih potrošača zbog potpunosti postojećih kapaciteta, ali i zbog same konfiguracije postojeće 10 kV mreže na terenu.

- Općina Seget je jedna od rijetkih općina u Dalmaciji koja na svom području nema izgrađene TS 35/10 kV, odnosno TS 110/10(20) kV.

- Mjesne distribucijske mreže 0,4 kV su pretežno zračne osim manjeg dijela u Segetu Donjem. Karakterističan je problem mreže niskog napona u zagorskom dijelu općine gdje su trafostanice građene u središtu više zaseoka što je zadovoljavalo u počecima elektrifikacije, ali danas s porastom konzuma gotovo ni jedna od lokalnih mreža niskog napona ne zadovoljava u pogledu dužine vodova (zaštita) i dozvoljenih padova napona.

Slično su nastajale i razvijale se i postojeće potrošačke električne instalacije za minimalni elektroenergetski standard koji je međutim u proteklih 30-ak godina razvitka elektrifikacije ovog područja narastao na oko 3100 kWh/dom. godišnje, što prema elektroprivrednoj kategorizaciji potrošnje domaćinstava spada u srednji elektroenergetski standard čemu će trebati adekvatno prilagoditi i strategiju budućeg razvitka sustava elektroopskrbe općine Seget u koceptualnom i tehničko-tehnološkom pogledu.

To praktički znači kako će kroz budući razvitak sustava elektroopskrbe općine Seget trebati paralelno rješavati dva temeljna pitanja:

- Sanacija i dogradnja postojećeg sustava
- Izgradnja novog sustava elektroopskrbe sukladno planiranom demografskom, gospodarskom i prostornom razvitku općine kao i aktualnim elektroprivrednim razvojnim koncepcijama prenosne mreže visokih napona i područnih distribucijskih mreža s generalnom orijentacijom na postupnu primjenu novog sustava distribucijskih napona i novih tehničko-tehnoloških rješenja i ugradnju nove elektroprivredne opreme i uređaja.

Koncept razvoja sustava elektroopskrbe

Općenito, elektroenergetsku osnovu za određivanje kapaciteta i izbor optimalnog elektroenergetskog sustava promatranog područja, predstavlja prognoza perspektivnog vršnog opterećenja, koja se dobije iz podataka o planiranim urbanističkim kapacitetima i normativima jediničnog opterećenja za

pojedine sadržaje, odnosno kategorije potrošača. Nadalje, planirana električna mreža je definirana brojem potrebnih trafostanica i njihovim prostornim razmještajem, ali i konfiguracijom i zahtjevima samog terena.

Time smo definirali temeljne odrednice budućeg razvitka sustava elektroopskrbe općine Seget, a to su:

- Koncept razvitka prostora
- Globalni trendovi budućeg razvitka potrošnje električne energije
- Teritorijalna raspodjela planiranog konzuma električne energije
- Nove konceptualne postavke i tehničko-tehnološke inovacije razvitka i izgradnje mjesnih i seoskih mreža 0,4 kV i područnih električnih mreža 10(20) kV

• **Koncept razvoja prostora i adekvatni trendovi demografskog rasta**

Od autora prostornog plana uređenja općine Seget dobiveni su vrlo šturi podaci, a svode se na slijedeće:

- Broj, kretanje i dobna struktura stanovništva prema tabeli 2.

Tablica 2

Naselje/Općina	Broj stanovnika				Dobna struktura		
	1991 ukupno	1991 u zemlji	1981 ukupno	Index 91/81	starost u godinama		
					0 -19	20-59	60 i više
Bristivica	534	521	674	0.79	120	274	126
Ljubitovica	675	658	874	0.77	161	368	144
Prapatnica	315	297	402	0.78	77	145	85
Seget Donji	2334	2187	1654	1.41	738	1322	244
Seget Gornji	177	177	228	0.77	45	94	32
Vranjica	592	570	390	1.52	191	328	67
OPĆINA SEGET	4627	4410	4222	1.09	1332	2531	698

- Broj postojećih turističkih smještajnih kapaciteta i to: 3000 kreveta u hotelima i apartmanima, 2000-3000 u privatnom smještaju te 1500 u kamp naselju uz broj noćenja od 244164.
- Planirani porast ukupnog broja stanovnika na 5000
- Površine planiranih radnih zona:

Radna zona Seget Gornji a).....7.44 Ha

Radna zona Seget Gornji b).....40.11 Ha

- Ukupni porast broja turističkih noćenja od cca 20%.

Gornji podaci ukazuju na slijedeće:

- Dosadašnji demografski razvitak naselja općine Seget odvijao se ispod prosječnih iznosa godišnje stope rasta pučanstva (0.92% u odnosu na 1-3%), a treba zamijetiti da su sva zagorska naselja imala negativnu stopu rasta.
- Prosječni broj žitelja po domaćinstvu iznosi 3.71 što je također ispod uobičajenog prosjeka od 4 žitelja po domaćinstvu

Planirani porast stanovnika je samo 0.23% godišnje, a razvojni planovi su vezani uz spomenute radne (poslovno proizvodne) zone i daljnji razvoj turizma.

Stoga će se budući koncept razvoja ove općine zasnivati na gore spomenutim parametrima, a tome treba biti prilagođen i koncept budućeg razvoja sustava elektroopskrbe.

- **Globalni trendovi razvoja konzuma električne energije**

Globalni trendovi budućeg razvoja konzuma električne energije određuju se po dvije različite metode:

- Strukturnoj metodi, temeljenoj na konceptu planirane izgradnje prostora i strukturnih urbanističkih planova.
- Statističkoj metodi, temeljenoj na dosadašnjim elektroprivrednim trendovima razvoja.

Kako je ovaj plan zbog oskudnosti podataka rađen na specifičan način, a to je kombinacijom dviju gornjih metoda, ali i uvažavanjem potreba za

rekonstrukcijom postojeće mreže u cilju zadovoljavanja naraslih potreba postojećeg konzuma i udovoljavanju tehničkim normativima same mreže, onda nećemo ovdje iznositi detalje proračuna svake metode posebno.

Radna zona	Površina (Ha)	P _{max} (kW)
Seget Gornji a)	7,44	870
Seget Gornji b)	40,11	3240
Ukupno	47,55	4110

Vidimo da za radnu zonu Seget Gornji a) treba predvidjeti dvije trafostanice.

Broj trafostanica za radnu zonu Seget Gornji b) izračunat ćemo tako da za instaliranu snagu trafostanice uzimamo 630 kVA, što je tipska snaga za gradski tip trafostanice kakve će se koristiti na ovom području.

Za ovu zonu treba predvidjeti 7 novih trafostanica.

Ovako veliki konzum nije moguće priključiti na postojeću mrežu pa je zato planirano polaganje kabela veze, trasom Trogirske zaobilaznice do postojeće prometnice za Boraju. Kabeli će se položiti iz buduće (rekonstruirane) TS 110/35/20(10) kV "TROGIR". Rekonstrukcija ove trafostanice je neophodna ne samo zbog pojave ovog novog konzuma već i zbog prelaska na novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV. Kabela veza je planirana kao kabela petlja čime se postiže puna sigurnost u napajanju planiranog konzuma.

Planirani porast stanovništva općine iznosi zanemarivih 370 stanovnika, što ne bi računski rezultiralo nikakvim značajnim povećanjem potreba u električnoj energiji. Ipak zbog neadekvatnog dosadašnjeg razvoja mreže ovaj plan mora usvojiti narasle potrebe za novim trafostanicama, a što se lako može vidjeti na terenu. To je rezultiralo i planiranjem slijedećih trafostanica (samo zagorski dio općine):

1. Ljubitovica-4 (Debaci)
2. Prapatnica-3 (Rogulji)
3. Prapatnica-4 (Pitešići)
4. Seget G.-6 (Tomaši)
5. Seget G.-7 (Muštre)

6. Bristivica-4 (Baričevići)

7. Bristivica-5 (Elezi)

Na isti način došli smo i do potrebe za izgradnjom novih trafostanica na području Vranjice:

Vranjica-6 (Punta)

Vranjica-7 (Rakijašii)

Vranjica-8 (Čarijići)

Za područje Segeta Donjeg, koji je inače težište konzuma električne energije na području općine Seget, kao osnova za određivanje kapaciteta i konfiguraciju planirane 10 (20) kV mreže poslužila su iskustva djelatnika Pogona Trogir pri svakodnevnom održavanju mreže i problemima s kojima se susreću u radu 10 kV mreže, ali i 0,4 kV mreže iz koje direktno i izlaze potrebe za priključkom novih potrošača, odnosno planirani kapaciteti.

Zbog toga je u ovom idejnom rješenju (koje nije prikazano u grafici u cilju da ne postane po lokaciji i kapacitetu ograničavajući faktor) vršno opterećenje razmatranog područja određeno na specifičan način, odnosno ukupno planirano vršno opterećenje je zbir planiranih opterećenja za pojedine zone koje su određene granicama planiranih trafostanica, pa broj planiranih trafostanica određuje konfiguraciju mreže i ukupno opterećenje, a ne, kao što je uobičajeno, obrnuto.

Na razmatranom području planirana je izgradnja 5 novih trafostanica (od kojih su dvije prelociranje postojećih) ukupno instalirane snage 2540 kVA.

To su trafostanice "Zvirača", "Selo-2", "Balancane-2", i dvije prelocirane, ali potpuno nove trafostanice (stupna u gradsku), "Sudaneli" i "Krtine". Sve planirane trafostanice bit će gradskog tipa, instalirane snage 630 kVA, s tim da trafostanice "Sudaneli" i "Krtine" u prvoj fazi mogu ići i sa 250, odnosno 400 kVA.

U okviru pojedinih trafo područja lokacije trafostanica su planirane idejno, pa ostaje da se precizne lokacije odrede prilikom izrade projekata što će rezultirati i tipom trafostanice u smislu "slobodno stojeća" ili "u sklopu objekta".

Lokacije planiranih trafostanica, potreba za ukidanjem zračnog voda izvoda Labišnica i dijela izvoda Vrsine i osiguranje rezervnog napajanja faktori su koji su definirali konfiguraciju planirane 10(20) kV mreže. Planirana mreža Segeta

Donjeg realizirat će se sa 4 izvoda 10(20) kV iz TS 35/10(20) kV "Trogir". Svi izvodi će biti kabelski, tipa XHE 49A 3x1x150 mm².

Osim ova četiri izvoda planiran je i pet kabelski izvod iz TS 110/35/20(10) kV koji bi prazan išao do planirane TS 10(20)/0,4 kV Vranjica-7 i služio bi za napajanje Vranjice, ali i kao rezerva izvodima Vrsine i Medena. Treba napomenuti da bi ovaj kabel djelom išao zajedničkom trasom sa kabelima koji su planirani za napajanje radne zone Seget Gornji.

VP Labišnica koje sada izlazi na zračni vod Ač 50 mm² i napaja TS Krtine, Sudaneli, Kamenolom i dalje prema Trogirskoj Zagori u planiranom stanju se kablira i ide na planiranu TS Zvirača, a tek prelaskom zaobilaznice prelazi u postojeći zračni vod.

Također je predviđena rekonstrukcija postojećeg zračnog voda 10 kV, presjeka Ač 25 mm² u novi vod presjeka 3x95 mm² na željezno-rešetkastim stupovima, od prelaska kabela u zračni vod do TS i rasklopišta Seget G.-2.

Izvod Vrsine se kablira sve do planirane TS Vranjica-7, a kabliranje se nastavlja i na poluotoku Vranjica, ali je to u planiranom stanju novi izvod Vranjica iz TS 110/35/20(10) kV. Ukidaju se dosadašnja četiri radijalna odcjepa i uspostavlja se nova poprečna veza SD1 Selo – SD 16 Selo2 čime se značajno poboljšavaju prilike na ovom izvodu u smislu padova napona(gubitaka) i sigurnosti opskrbe potrošača. Izvod Medena ostaje nepromijenjen.

Osim spomenutih izvoda polaže se i novi 10(20) kV izvod Kraji.

Novi izvod Kraji polaže se dijelom zajedničkom trasom sa izvodom Labišnica, a obuhvaća trafostanice Krtine, Balancane-2, Sudaneli, Kamenolom Kraji i Selo-2. TS Krtine se prelocira zbog potreba rješavanja niskonaponske mreže, a ujedno iz stupne prelazi u gradsku. Nove trafostanice na ovom izvodu su Balancane-2 i Selo-2 koje će riješiti narasle potrebe konzuma i omogućiti priključenje novih potrošača. Izvod će imati dvije poprečne veze pa je time sigurnost u opskrbi potrošača na ovom izvodu potpuna.

Izgradnja novih vodnih polja i izgradnja planiranih trafostanica zahtijevaju i rekonstrukciju TS 35/10(20) kV Trogir i povećanje instalirane snage sa 4+8 MVA na 2x8 MVA, kao i već rečenu rekonstrukciju TS 110/35 kV na 110/35/20(10) kV.

- **Koncept dugoročnog razvoja**

Temeljne odrednice dugoročne koncepcije budućeg elektroenergetskog razvoja općine Seget su:

- postupna realizacija vlastitog sustava elektroopskrbe kao dijela jedinstvenog sustava HEP-a sa glavnom opskrbnom TS 110/35/20(10) kV TROGIR čiju temeljnu strukturu predstavljaju postojeći objekti i električna mreža 110, 35, 10 i 0,38/0,22 kV prenamjenjeni na novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV.
- Izgradnja potrebnog broja novih elemenata sustava kao rezultat primjene dva kriterija i to :
  - teritorijalne raspodjele konzuma
  - propisane kvalitete isporučene električne energije, odnosno dozvoljenih padova napona koji se praktički svode na određivanje graničnog međusobnog razmaka TS 20(10)/0,4 kV koji u naseljima gradskog karaktera iznosi u pravilu oko 500 m, au seoskim naseljima i do 1000 m.
- Kao povoljnu okolnost u navedenom kontekstu predstavlja postojeća nadzemna električna mreža 110, 35, 10 i 0,4 kV koja se bez većih poteškoća može prenamijeniti za novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4 kV izuzev samih trafostanica 110/35, 35/10 i 10/0,4 kV zbog potrebe prilagodbe odnosno zamjene energetske transformatora.
- Najveći problem će predstavljati rekonstrukcija TS 110/35 kV na 110/35/20(10) kV kod koje će još neko vrijeme trebati zadržati i stari 35 kV napon zbog okolne distribucijske mreže i nemogućnosti trenutnog prelaska na direktnu transformaciju 110/20 kV svugdje gdje je to potrebno.
- Dio mreže 20(10) kV u središtu općine (Seget Donji i Vranjica) treba kablirati kako je već izneseno u prethodnom poglavlju, a tome treba prilagoditi i sve postojeće i planirane trafostanice.
- Na području ostalih naselja i planirana mreža ostaje zračna s tim da se mreža niskog napona treba temeljiti na izoliranim vodovima (SKS nadzemni vodovi) postavljenim na betonskim stupovima.
- Svi vodovi srednjeg (20 kV) i niskog (0,4 kV) napona moraju biti koncipirani na slijedeći način:

- Glavni vodovi za mrežu srednjeg napona moraju biti izvedeni na željezno-rešetkastim stupovima presjeka $3 \times 95(120) \text{ mm}^2$ Ač, a glavni vodovi niskog napona moraju biti izvedeni na betonskim stupovima SKS vodovima, tipskog presjeka $3 \times 70 + 71,5 + 2 \times 16 \text{ mm}^2$

- Priključni i odcjepni vodovi srednjeg napona trebaju se izvoditi vodovima presjeka 3×25 i $3 \times 50 \text{ mm}^2$ Ač, a priključni vodovi niskog napona vodovima $4 \times 16 \text{ mm}^2$ SKS.

- **Idejno tehničko rješenje sustava elektroopskrbe**

Idejno tehničko rješenje budućeg sustava elektroopskrbe temelji se uz glavna načela planiranja područnih razdjelnih mreža iz prethodne točke ovog elaborata i na slijedećim tehničkim kriterijima:

- kriterij opterećenja
- kriterij maksimalnog dozvoljenog pada napona

Obzirom na planirani koncept izgradnje prostora planirani sustav elektroopskrbe se sastoji iz 3 temeljne skupine elektroprivrednih objekata:

- Prijenosni objekti
- Sredjenaponski objekti 110(35) i 20(10) kV
- Mjesne mreže 0,4 kV

- **Prijenosni objekti**

- Planirani dvostruki 400 kV dalekovod
- Postojeći dalekovod 110 kV (TS 110/35 kV TROGIR – TS 220/110/30 kV BILICE)
- Planirani dalekovod 110 kV (TS 110/35 kV TROGIR – TS 110/35(20) kV PODI)
- Planirani dalekovod 110 kV kao zamjena postojećem 110 kV dalekovodu čime bi se taj dalekovod izmjestio van naseljenih područja, a napajao bi i planiranu EVP Primorski Dolac.

- **Srednjenaponska i niskonaponska distribucijska mreža**

- Rekonstrukcija postojeće TS 110/35 kV na distribucijsku TS 110/35/20(10) kV
- 7 izvoda 20(10) kV od čega su dva postojeća, a čak 5 je planiranih. Svi izvodi su kablirani osim izvoda za zagorski dio općine koji je samo djelomično kabliran. Četiri izvoda će se napajati iz TS 35/10 kV, a tri iz TS 110/35/20(10) kV.
- jedan postojeći 10(20) kV zračni vod koji napaja zagorski dio općine, a djelomično se kablira i dijelom rekonstruira sa 25 mm² na 95 mm² AČ.
- Ukupno 54 TS 10(20)/0,4 kV od kojih su:
  - 29 postojećih
  - 7 planiranih u zagorskom dijelu općine
  - 3 planirane u Vranjici
  - 5 planiranih u Segetu Donjem
  - 9 planiranih u radnim zonama

Prema tome budući elektroenergetski sustav će imati i 53 niskonaponske mreže od kojih će 9 biti industrijskih kablinskih, a ostale će biti mjesne kablinske odnosno seoske nadzemne mreže.

Smjernice i mjere za provedbu

S obzirom na veliki broj postojećih i planiranih objekata (osim prije spomenutih vodova i trafostanica i preko tisuću kućnih priključnih vodova) na području općine Seget proizlazi kako je elektroprivreda uz stanogradnju jedan od najvećih korisnika prostora.

Dodatni problem kod razmatranja mreže na konkretnom području proizlazi iz činjenice da u postojećoj elektroenergetskoj mreži dominira nadzemna mreža, koja je, obzirom na kriterij korištenja prostora i negativne ekološke posljedice na okoliš, najnepovoljnija.

Stoga se pri realizaciji planiranog sustava elektroopskrbe preporuča držati smjernica i mjera grupiranih u dvije temeljne skupine:

- Tehnički elektroprivredni uvjeti, smjernice i mjere za provedbu Plana

- Uvjeti korištenja, određivanje koridora i ekološke zaštite prostora

- **Tehnički elektroprivredni uvjeti, smjernice i mjere za provedbu Plana**

Današnje prijenosne objekte staviti u funkciju izravne elektroopskrbe područja općine Seget i to:

- Prenamijeniti postojeću TS 110/35 kV TROGIR u distribucijsku TS 110/35/20(10) kV
- Uvesti u primjenu novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV umjesto dosadašnjih 110, 35, 10 i 0,38/0,22 kV.
- Postojeće vodove 10 kV prenamijeniti za novi nazivni napon 20 kV i to na način da glavni vodovi budu presjeka $3 \times 95 \text{ mm}^2$ Ač montirani na čelično-rešetkastim stupovima, a odcijepljeni i priključni vodovi presjeka 3×50 i $3 \times 25 \text{ mm}^2$ Ač montirani na betonskim stupovima.
- Planirane kabele 20(10) kV izvoditi jednožilnim kabelima tipa XHE 49 A $3 \times 1 \times 150 \text{ mm}^2$
- Planirane TS 20/0,4 kV u seoskim naseljima graditi kao stupne na betonskim stupovima i za transformatore tipske snage 50 i 100 kVA. U gradskim naseljima graditi gradski tip trafostanice standardne izvedbe koje koristi HEP.
- Postojeće trafostanice prenamijeniti za novi nazivni napon 20/0,4 kV istih tipskih snaga.
- Mjesne mreže niskog napona u seoskim naseljima izvoditi u pravilu na betonskim stupovima i s izoliranim vodičima u snopu (SKS vodovi) s tim da glavni vodovi budu tipskog presjeka $3 \times 70 + 71,5 + 2 \times 16 \text{ mm}^2$, a priključni vodovi tipa SKS $4 \times 16 \text{ mm}^2$. U gradskim naseljima i industrijskim zonama mreže izvoditi kabelski, kabelima tipa PP 41A $4 \times 150 \text{ mm}^2$.
- Kućne instalacije izvoditi u pravilu jednofazno, osim na posebno traženje trofazno, prema koncepciji i elektroprivrednim tehničkim uvjetima. U nadzemnoj mreži niskog napona seoskih naselja primijeniti TT-sustav zaštite, dok u gradskim naseljima i uvjetima kabelske mreže treba primijeniti TN-S sustav zaštite. U oba sustava je obavezna ugradnja strujne zaštitne sklopke, a instalacije obavezno izvoditi ugradnjom trećeg, odnosno petog vodiča. Također je kod oba sustava obavezno provesti mjere izjednačenja potencijala.

- ***Uvjeti korištenja, određivanje koridora i ekološke zaštite prostora***

Obzirom na kriterij ekološki negativnog utjecaja sustava elektroopskrbe na okoliš sve elektroprivredne objekte možemo grupirati u dvije skupine:

- Elektroprivredni objekti locirani na slobodnim (nenastanjenim) površinama s manjom vjerojatnošću pojave negativnih posljedica na okoliš zbog čega su propisi i zahtjevi u pogledu uvjeta zaštite znatno blaži.
- Elektroprivredni objekti locirani u naseljenim mjestima s većim negativnim utjecajem na okoliš pa su i zahtjevi u pogledu eko-zaštite prostora stroži.

Ovdje treba napomenuti da se pod pojmom zaštite okoliša ne misli samo na zaštitu od aktivnih zagađivača prostora (proizvodnja otrovnih plinova i zračenja) već je to širi pojam koji obuhvaća zaštitu od buke, vibracija, vizualnog narušavanja okoliša, elektromagnetskog zagađenja i opasnih bioloških utjecaja na životinje i ljude (direktni i indirektni dodir električne struje).

Srednjenaponski i visokonaponski elektroprivredni objekti predstavljaju povećanu opasnost za život ljudi i životinja na svim mjestima gdje se nalaza. Isto tako imaju negativan utjecaj putem elektromagnetskih polja i to u psihološkom i biološkom pogledu na sva živa bića u neposrednoj blizini, duž cijela trase dalekovoda. Iz tih razloga nije ih preporučljivo locirati na području pojedinih naselja.

U nenastanjenim područjima preporuča se osigurati koridore za prolaz dalekovoda širine ovisne o nazivnom naponu:

- za DV 10(20) kV koridor širine 2x15 m (min. 20 m)
- za DV 35 i 110 kV koridor širine 2x20 m (min. 30 m)
- za DV 400 kV koridor širine 2x25 m (min. 40 m)

Osim preporučenih širina koridora kod približavanja vodova drugim objektima ili prelaska prometnica, ali i kod međusobnih križanja vodova obavezno je pridržavati se sigurnosnih visina i udaljenosti prema tehničkim normativima za izgradnju nadzemnih vodova nazivnih napona od 1 kV do 400 kV.

Za sve trafostanice je potrebno osigurati pristup kamionima.

- Sve buduće stupne trafostanice 10(20)/0,4 kV montirati na betonskim stupovima, a one na području naseljenih mjesta (tip gradska TS) izgraditi u

obliku kućice adekvatno arhitektonski oblikovane i uklopljene u okoliš.
Gradske trafostanice

koje su eventualno locirane u drugim objektima treba adekvatno zaštititi od širenja negativnih utjecaja na okoliš (buka, zagrijavanje, vibracije, požar i sl.).

- Sve pasivne metalne dijelove vodova i postrojenja bez obzira na vrstu lokacije treba propisno uzemljiti i izvršiti oblikovanje potencijala u neposrednoj blizini istih kako bi se eliminirale potencijalne opasnosti za ljude i životinje koji povremeno ili trajno borave u njihovoj blizini.

Ispod i u blizini dalekovoda, posebno u navedenim koridorima ne preporuča se dozvola bilo kakve izgradnje stambenih, poslovnih pa ni industrijskih objekata.

• **Rezultati primjene planiranih smjernica i ekološke zaštite prostora**

Svojom brojnošću i samom činjenicom fizičke prisutnosti u gotovo svim dijelovima općine, posebno u naseljenim mjestima, elektroprivredni objekti automatski negativno doprinose općem korištenju i oblikovanju prostora, koje nažalost nikakvim mjerama nije moguće potpuno eliminirati, već ih je primjenom odgovarajućih tehnologija i tehničkih rješenja moguće svesti na manje i prihvatljivije iznose, što je primijenjeno i u ovom rješenju sustava elektroopskrbe u maksimalno mogućem opsegu.

U tom kontekstu mogu se navesti najvažniji rezultati primjene planiranih smjernica i ekološke zaštite prostora

- Niti jedan od postojećih i planiranih elektroprivrednih objekata na području ove općine nije iz skupine tzv. aktivnih zagađivača prostora.
- Orijentacijom na novi sustav distribucijskih napona 110, 20 i 0,4/0,23 kV umjesto dosadašnjih 110, 35, 10, 0,38/0,22 kV, uz bolji kvalitet i veću pouzdanost, eliminira se jedan naponski nivo.
- Primjenom kablskih (podzemnih) vodova 20(10) kV u primorskom dijelu općine višestruko se povećane sigurnost napajanja potrošača, uklanja se opasnost od dodira vodova pod naponom i uklanja se vizualni utjecaj nadzemnih vodova na okoliš.

- Orijentacijom na stupne TS 10(20)/0,4 kV u ostalom dijelu općine postiže se smanjenje građevinskih radova jer stupne TS predstavljaju stvarno i djeluju u prostoru kao dio DV 10(20) kV.
- Generalnom orijentacijom na izgradnju i razvoj mjesnih mreža 0,4 kV od izoliranih tzv. SKS vodova u snopu bitno se smanjuju prostori potrebni za njihov smještaj i istovremeno povećavaju sigurnost, kvaliteta i pouzdanost u isporuci električne energije
- Uzemljenjem svih metalnih dijelova sustava elektroopskrbe, oblikovanjem potencijala i predloženom primjenom mjera zaštite od indirektnih dodira dijelova pod naponom, potrošačke instalacije svedene su na najmanju mjeru potencijalne opasnosti od električne struje za ljude i životinje koji borave povremeno ili trajno u blizini elektroprivrednih objekata.

Program korištenja plina

Problem plinifikacije Dalmacije, u sklopu kojeg se promatra i plinifikacija Splitsko-dalmatinske županije prerasta danas samu energetska razinu. Sukladno nacionalnom energetska programu predviđa se dovođenje prirodnog plina regionalnim plinovodom. Općinom Seget po tom planu prolazi magistralni plinovod i to naseljima Prapatnica i Ljubitovica.

Program korištenja energije vjetra

S obzirom na postojeći znatan potencijal energije vjetra Strategijom energetska razvitka Republike hrvatske, te i Strategijom energetska razvitka Županije splitsko-dalmatinske predviđa se znatnije korištenje ovog energetska izvora. Za općinu Seget na osnovu istraživanja dana je potencijalna lokacija za izgradnju vjetroelektrane i to na južnom dijelu naselja Bristivica. Potencijalna lokacija ulazi i dijelom u općinu Marina.

3.5.3. Vodno gospodarski sustav

Vodoopskrba

Sagledavanjem Prostornog plana uređenja općine Seget, doći će do njenog osnaživanja prostorno razvojne strukture, te povećanja vrijednosti i kvalitete prostora i okoliša.

Ključnu ulogu s gledišta korištenja prostora imaju poljoprivreda, turizam, i industrija, a posebice vodno gospodarstvo, zbog višestrukog utjecaja na prostor.

Ciljevi prostornog razvoja usklađeni su s okolnostima i značajkama prostora, te cjelovitom uvidu u pripadnosti većim sustavima.

Programom vodoopskrbe, kojim bi stanovnici općine Seget u doglednoj budućnosti bili opskrbljeni dovoljnim količinama kvalitetne pitke vode, je glavni cilj ovog plana, glede infrastrukture. Opskrba vodom rješavati će se iz izvorišta rijeke Jadro i iz izvorišta rijeke Čikole, sa povezivanjem ovih sustava na području priobalnog pojasa općine Seget.

Naselja unutar granica obuhvata PPUO, smještena su uglavnom uz obalni pojas do kote 200,00 m.n.m. i na visinskim predjelima, gdje je smješten veći broj malih naselja između kote cca 270,00 m.n.m. i 450,00 m.n.m. Ovaj visinski smještaj postojećih naselja, zahtijeva izgradnju većeg broja crpnih stanica i vodosprema, što je prikazano u priloženoj situaciji.

Postojeća vodovodna mreža izgrađena je u priobalnom području općine sa vodospremom "Seget", koja je dio vodopskrbnog sustava centralne vodospreme "Pantana" u Trogiru, sa kotom dna 74,00 m.n.m., uključujući zahvat na izvorištu Jadro, te crpnu stanicu "Solin" sa dovodnim cjevovodom. Ovim je osigurano snabdijevanje vodom samo niske zone do kote cca 50,00 m.n.m., dok se planom predviđaju još dvije visinske zone u priobalnom pojasu. Najviša zona snabdijevanja vodom, opskrbljavala bi se iz vodoopskrbnog sustava sa zahvatom izvorišta Čikole, te dovoda do centralne vodospreme "Prapatnica" sa kotom vode 402,00 m.n.m. i razvodnom vodovodnom mrežom sa crpnim stanicama i vodosprema, odnosno iz

vodospreme "Seget II". Srednja zona snabdijevala bi se iz vodoopskrbnog sustava izvorišta Jadra, odnosno iz planiranih vodosprema "Seget I" i "Vranjica", sa kotom dna cca 110,00 m.n.m.

Povezivanje vodosprema "Seget I" i "Seget II", ujedno bi se povezali vodoopskrbni sustavi obuhvaćeni PPUO.

U situaciji su prikazani glavni dovodi sa centralnim vodospremama "Pantana" i "Prapatnica", iz kojih će se snabdijevati područje obuhvaćeno PPUO, kao i trase glavnih cjevovoda unutar PPUO, sa lokacijama srpnih stanica i vodosprema, potrebnih za funkcioniranje vodoopskrbe područja obuhvaćenog prostornim planom.

Odvodnja

Područje obuhvaćeno Prostornim planom uređenja općine Seget, u svom sjevernom dijelu obuhvaćena je II. i III. zonom sanitarne zaštite izvorišta sliva "Pantane", koji se ne koristi za vodoopskrbu, dok manji dio zapadnog područja je obuhvaćen III. zonom sanitarne zaštite Rimskog bunara. U zonama sanitarne zaštite, planirana izgradnja dopuštena je na način da bude usuglašena sa Pravilnikom o zaštitnim mjerama i uvjetima za određivanje zona sanitarne zaštite i izvorišta voda za piće (Narodne novine, broj 22/86).

Južni dio područja obuhvaćenog PPUO, gdje je i planirana veća izgradnja, izvan je zone sanitarne zaštite, te su ograničenja u pogledu dozvoljenih namjene za novoplaniranu izgradnju znatno blaža.

Kanalizacijska mreža područja obuhvaćenog PPUO, nije izgrađena, osim djelomične mreže hotela "Medena", te se dispozicija otpadnih voda prihvaća sistemom septičkih jama, većinom propusnih, što zahtjeva nužno saniranje, odnosno izgradnju kanalizacije područja na zonama sanitarne zaštite. Također je važna izgradnja kanalizacije priobalnog područja radi zaštite mora od zagađivanja.

Priloženim rješenjem u situaciji 1:25000, sagledana je problematika zahvata i prikupljanja svih otpadnih voda sa njihovom dispozicijom u recipijent, odnosno u priobalno more Splitskog kanala.

Usvojen je razdjelni sistem kanalizacije, kojim se popuno odvojeno odvođe otpadne vode od oborinskih.

Oborinske vode će se sistemom kanala najkraćim putem odvoditi do mora ili se može upuštati u reguliranu bujicu Lavdir, koja se također izljeva u more. Prije priključenja kanala, koje dovode oborinske vode, sa većih parkirališnih površina, koje će se planiranom izgradnjom povećati, a isto tako sa kompleksa pojedinih pogona predviđena je izgradnja separatora ulja na odvodnome kanalu, a prije priključenja na glavni odvodni kanal. Ovi zahvati su nužni zbog direktnoga ispuštanja oborinskih voda u priobalno more II kategorije, koje je predviđeno za sport i rekreaciju. Planiranim zahvatima na području koje je obuhvaćeno Planom omogućit će se poboljšanje kvalitete mora u zaštićenom priobalnom području, koja će zadovoljiti traženu kategorizaciju prema "Uredbi o kategorizaciji voda i obalnoga mora" (NN broj 15/81), i "Pravilnika o kontroli kvalitete morske vode za kupanje i rekreaciju" (NN broj 48/86), koji definira način uzorkovanja i parametre za ocijenu morskih prostora namjenjenih sportu i rekreaciji.

Otpadne vode će se sakupljati zatvorenim kanalima i gravitacijom ili sistemom crpnih stanica odvoditi na planirani uređaj za pročišćavanje otpadnih voda na centralni uređaj "Divulje", koji je dio kanalizacijskog sustava Kaštela-Trogir. Pročišćene vode na uređaju dalje se odvođe podmorskim prijelazom Kaštelanskog zaljeva do hidrotehničkog tunela na Čiovu, koji se nastavlja podmorskim ispustom u priobalno more Splitskog kanala.

Sa visinskog dijela područja obuhvaćenog PPUO, također će se prikupljene vode priključiti na kanalizaciju priobalnog dijela, jer se zbog zaštitnih zona izvorišta "Pantane" ne može locirati uređaj za pročišćavanje čije bi se vode nakon pročišćavanja upuštale u teren, već bi se i te pročišćene vode morale dovoditi do mora ili do zone izvan zona zaštita izvorišta. Do izgradnje

kanalizacijskog sustava Kaštela-Trogir novoizgrađeni objekti će se u I. fazi koristiti zatvorenim septičkim jamama sa redovitim pražnjenjem.

Koncept dispozicije otpadnih i oborinskih voda određen je usvojenim Konceptom kanalizacijskoga sustava Kaštela – Trogir, čiji je sastavni dio i područje Segeta. U samom slivu Segeta nije predviđen ni jedan ispust pročišćenih otpadnih voda niti lokacija uređaja za pročišćavanje istih.

Ovim rješenjem osigurana je kvaliteta priobalnoga pojasa, koja iznosi cca 200 m, koja se ujedno poklapa sa granicom određenom Zakonom o pomorskoj saobraćaju. Naime, svim plovilima na motorni pogon većim od 4 ks zabranjena je plovidba unutar udaljenosti 200 m od obale.

U slivnom području u granicama obuhvata Plana formirane su manje vododerine, koje ne stvaraju veće poteškoće svojim plavljenjima, zbog pripadajućeg malog slivnog područja. Jedina nešto veća bujica, zvana Lavdir, sa slivom na priobalnome području, svojim dužim dijelom prolazi kroz naseljeni dio, zbog čega su na istoj potrebni očeđeni zahvati. Bujicu Lavdir treba zahvatiti na uzvodnome dijelu, odnosno na početku planiranoga naselja u skladu sa Planom i kroz naselje je regulirati kao zatvoreni armirano betonski kanal do ispusta u priobalno more trogirskoga zaljeva. Na ovome reguliranome potezu nema potrebe izvedbe otvorenoga reguliranoga potoka, koji bi ometao kolnu i pješačku komunikaciju, s obzirom na prikupljanje oborinskih voda ovoga dijela slivnoga područja sistemom kanala i mrežom slivnika sa direktnim spojem na reguliranu bujicu Lavdir- odteretni kanal.

3.6. Postupanje s otpadom

Na području Općine Seget danas ne postoji odlagalište komunalnoga otpada. Taj problem Općina rješava odvoženjem komunalnoga otpada na područje Grada Trogira na deponiju uz naselje Plano. Također na području Općine ne postoje niti divlje deponije smeća osim sporadičnih manjih mjestimičnih nakupina mahom u zagorskom dijelu Općine. Potrebno je provođenjem komunalnoga reda spriječiti daljnje nekontrolirano odlaganje otpada i na tim mjestima.

Na području Općine ne postoje proizvođači opasnoga otpada.

Na području obuhvata ovog Plana nije predviđeno odlagalište otpada ni u budućnosti. Problem odlaganja komunalnoga otpada, prema podacima, iz Prostornog plana Županije, rješavat će se i u budućnosti izvan granica Općine Seget u skladu sa tim Planom.

3.7. Sprečavanje nepovoljna utjecaja na okoliš

Posebno ugroženi dijelovi čovjekove okoline na području Općine Seget su priobalno more i poljoprivredne i šumske površine te područje kamenoloma ispod brda Sv. Ilija.

Svi zahvati u prostoru moraju biti izvedeni na način da negativno ne utiču na okoliš, da osiguraju i očuvaju kvalitetne, zdrave i humane uvjete življenja i rada pa su stoga Planom utvrđene mjere sprječavanja nepovoljnog utjecaja na okoliš.

S obzirom da je rješenje komunalnoga sustava od znatnog utjecaja na stanje u okolišu rješenja predviđena Planom težila su tome da se negativni utjecaj na okoliš svede na najmanju moguću mjeru. Planirani objekte komunalnoga sustava predviđenoga ovim Planom mogu se podijeliti na dvije skupine:

- Odvodni kanali fekalne kanalizacije koji su bez negativnoga utjecaja na okoliš s obzirom na usvojeni zatvoreni sistem odvojenoga prihvata fekalnih voda i njihovo prepumpavanje na uređaj za pročišćavanje.

Kanali oborinske kanalizacije su također zatvorenoga tipa sa ispustom u obalnome zidu, zbog čega se prije ispusta, ugrađuju separatori radi sprječavanja negativnih utjecaja na okoliš.

- Otvoreni vodotok – potok koji se završava odnosno nastavlja zatvorenim kanalom sa ispustom u obalnome zidu je potencijalni zagađivač okoliša, zbog čega je predviđena ugradnja rešetke na nizvodnome dijelu otvorene dionice potoka, odnosno na priključku u zatvorenu dionicu potoka, radi sprječavanja dolaska krupnoga otpada u recipijent- priobalno more koje je predviđeno za sport i rekreaciju. Također je za otvoreni dio potoka potrebno, redovito i kvalitetno održavanje.

Na ovaj način uz adekvatno održavanje moguće je postići kvalitetnu zaštitu okoliša.

Prilikom izgradnje potrebno je voditi računa o odlaganju građevinskoga otpada, o otpadnim uljima iz građevinskih strojeva, o odvodu otpadnih voda sa manipulativnih površina, servisnih pogona i parkirališta i sanitarnih uređaja, posebno prilikom izgradnje u II zoni sanitarne zaštite. Na tim područjima nije moguće locirati sadržaje i namjene koji proizvode tehnološke otpadne vode uključujući i rashladne, te ispuštaju opasne tvari u plinovitom i krutom stanju, jer na tim područjima treba osigurati zaštitu podzemnih voda. Na ovom prostoru nije moguće skladištiti rasuti materijal, opasni materijal, umjetna gnojiva, pesticide, naftu i njene derivate i sl. zbog opasnosti prosipanja i razlijevanja, na koji način se stvara mogućnost da nošeni kišom i vjetrom dospiju u podzemlje.

Nepovoljni utjecaj na okoliš može prouzročiti i eksploatacijsko polje arhitektonskoga kamena obzirom na relativnu blizinu postojećega naselja pa je stoga o tome potrebno povesti računa posebno o zaštiti od kamene prašine za vrijeme vjetrovitih dana kao i kontroliranje upuštanja oborinskih voda u tlo ugradnjom separatora ulja i sl.

Prometnice također uzrokuju nepovoljni utjecaj na okoliš zbog prisustva ispušnih plinova, onečišćenja oborinskih voda koje se sa prometnica upuštaju u tlo kao i razine buke koju uvjetuje prometanje vozila. Zbog ovih razloga svu izgradnju treba nastojati udaljiti od prometnica naročito državnoga značaja ili drugim zaštitnim mjerama efekt nepovoljnog utjecaja na okoliš smanjiti na najmanju moguću mjeru.

Tijekom korištenja mogući nepovoljni utjecaji na okoliš može prouzročiti otpad iz domaćinstava sa poljoprivrednih površina kao i otpad iz proizvodno poslovnih zona, zatim otpadne vode iz domaćinstava i iz sanitarnih uređaja, oborinske vode sa prometnica, poljoprivrednih površina i manipulativnih površina u proizvodno poslovnim zonama.

U stambenoj zoni komunalni i građevinski otpad mora se odlagati u kontejnere i organizirano sakupljati te odvoziti na deponiju.

Poljoprivredne okućnice preporučljivo je ne tretirati umjetnim gnojivima, već primjenjivati organsko biološku proizvodnju bez upotrebe pesticida i herbicida.

Izgradnjom građevinskih objekata, razne veličine i namjene neminovno će doći do određenih mikroklimatskih promjena koje su u osnovi negativne.

Sprječavanje nepovoljna utjecaja na okoliš može se postići uz ostalo i sadnjom bilja pogotovo ako je ona planski odnosno stručno izvedena.